

Anul VI • Nr. 7 (63) • Iulie 2021

Jurnalul Național al Primăriilor

Nu știu alți cum sunt...

...dar eu, când mă gândesc la locul nașterii mele, la casa părintească din Humulești, la stâlpul hornului unde lega mama o șfară cu motocei la capăt, de crăpau mâțele jucându-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă țineam când începusem a merge copăcel, la cuptorul pe care mă ascundeam și la alte jocuri și jucării pline de hazul și farmecul copilăresc, parcă-mi saltă și acum inima de bucurie!

pag. 2

RECAȘ

pag. 3

SÂNMIHAIU R.

pag. 4

CHECEA

pag. 5

SĂVÂRSIN

pag. 6

DENTA

pag. 7

SECUSIGIU

pag. 8

LENAUHEIM

pag. 9

BÂRZAVA

pag. 10

PETRIS

pag. 11

MONEASA

pag. 12

**Rákosi schimbat pe gloria
maghiară! Ce să mai vorbim...**

„Orașul Recaș este o casă uriașă și frumoasă!”

Teodor PAVEL - Primar al orașului Recaș

Chiar dacă preferințele și gusturile variază cu timpul și locul, orașul Recaș, rămâne, pentru mulți o constantă atracție. Bine gospodărit, orașul se află într-o continuă dinamică a dezvoltării. Sigur, există și critici, după cum singur spunea într-un interviu acordat mie cu ceva timp în urmă domnul primar Pavel, dar critica nu poate fi apreciată decât dacă se bazează pe adevăr și idei călăuzitoare și mai puțin pe aceea a bârfei.

Domnule primar, vă mărturisesc cu invidie gazetărească, că am rămas plăcut surprinsă de felul dumneavoastră de a descrie o lună de vară. Vă pot cita?

Te rog.

Spuneți dumneavoastră: «Luna iunie este perioada când întreaga natură își trăiește din plin existența! Este perioada dintr-un an calendaristic când toți pomii, fructiferi sau ornamentali, sunt în vegetație maximă, vița de vie în plin înflorită, iar toate speciile florale, anuale sau perene, își deschid florile puternic colorate și, deopotrivă, puternic mirositoare!» Asta e poezie, domnule primar!

Mulțumesc pentru apreciere și felicitări pentru memorie.

Domnule primar, vorbind de pomi, de vegetație, când a început efortul dumneavoastră de revigorare a orașului sub protecția verdei, ca să spun așa?

La Recaș, începând cu anul 2012, s-a demarat o campanie intensă de plantat pomi ornamentali și fructiferi, în ultima perioadă și la satele aparținătoare, care însumează azi peste 25.000 de pomi ornamentali, 10.000 de pomi fructiferi și aproximativ 12.000 de trandafiri și alte specii floricole!

Sunt la vedere, ca o bucurie a ochiului.

Da, toate acestea încep să-și arate „rezultatele” multicolore, tot mai evident de la un an la altul, pe măsura trecerii timpului, existând câteva străzi care arată impecabil din acest punct de vedere.

Putem consemna, pentru cititorii noștri câteva din ele?

Este bine să știți...

Proiect de lege prin care se interzice cumulul pensiei cu salariu la stat și crește opțional vârsta de pensionare la 70 de ani

Prof. Univ. Dr. Aurel MIHUȚ

Conform proiectului de Lege adoptat de Guvernul României, angajații pot rămâne în câmpul muncii până la 70 de ani, la cerere, iar bugetarii nu vor mai putea cumula salariul cu pensia. Sunt, însă, și multe excepții: aleșii locali, parlamentarii, membrii CCR și ai Curții de Conturi, și nu numai, se numără printre bugetarii exceptați din legea interzicerii cumulării pensiei cu salariul la stat. Despre aceste excepții, ministrul Muncii spune că erau necesare pentru ca legea să fie constituțională. Spune ministrul: „Talpa țării spune că aceste excepții constituie discriminare sau, mai popular spus: pentru unii mumă, pentru alții ciură. Interzicerea cumulului pensiei cu salariu este valabilă doar pentru cei care activează în sistemul public.”

De reținut este și faptul că continuarea activității bugetarilor în câmpul muncii nu este condiționată de acordul prealabil al angajatorului. Persoanele care au calitatea de pensionari și continuă activitatea pot opta, la cerere, pentru reluarea plății pensiei și încetarea raporturilor de muncă sau a raporturilor de serviciu oricând, până la împlinirea vârstei de 70 de ani.

Desigur, e vorba de Str. Viei, Str. Vinului, Str. George Coșbuc, Str. Bachus, Str. Răsăritului, Str. Plopilelor, Str. Ion Cojar, Str. Nicolae Titulescu, Str. Crișan, Str. Pieții, Str. Mihai Viteazul, Str. George Enescu, Str. Bujorilor, Str. Teiului (pomi ornamentali) și, în formare, cele plantate cu pomi fructiferi, ca de exemplu: Str. Răsăritului, Str. Patriei, Str. Lucian Blaga, Str. Clopotului, Str. Petrovaselo, Str. Primăverii etc.

Din câte știu, ați promovat printr-un videoclip imagini...

Da, în videoclipul de care vorbiți se prezintă o parte din aceste străzi, un videoclip care poate interesa și chiar este interesant de vizionat de către cei care nu pot fi martori oculari la aceste imagini, mă refer la cei plecați temporar sau definitiv din Recaș.

Căror lucrări din sectorul amintit veți acorda o atenție aparte în acest an?

Vom acorda o importanță deosebită lucrărilor de amenajare a drumului european, cu parcări pe ambele părți ale carosabilului, apoi unui Parc dendrologic, la Casa de cultură și, bineînțeles, vom continua cu plantări masive de pomi ornamentali în combinație cu jardiniere de flori, bănci pentru odihnă, canale de evacuare ape pluviale. Și, nu în ultimul rând, se vor lua măsuri pentru renovarea fațadelor clădirilor existente! Doamnă Roxana, orașul Recaș este o casă uriașă și frumoasă.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru amabilitate!

Și eu vă mulțumesc pentru că promovați orașul nostru în spațiul național.

Din albumul satului Bazoș

După cum am aflat de la domnul primar, la începutul lunii trecute, patrimoniul satului Bazoș din orașul Recaș s-a reîntregit cu un dispensar medical renovat complet, inclusiv acoperișul, având în dotare 2 cabinete medicale, un cabinet stomatologic, sală de așteptare, grupuri sanitare, magazie, fosă septică, grădină 2000 mp, împrejmuire, 2 locuri de parcare etc. Această clădire a fost redobândită de Primăria Recaș în urma unui proces în instanță care s-a întins pe durata a 5-6 ani cu implicarea majoră din partea conducerii primăriei. Clădirea a fost inaugurată în prezența domnului primar al orașului Recaș, ing. Pavel Teodor, și a Consilierilor Locali din Consiliul Local Recaș, iar slujba de sfințire a fost oficiată de Preaonoratul Părinte paroh Cristian Baican.

Pagină coordonată de Roxana DAMIAN

„Mulțumesc și pe această cale domnului primar și consilierilor locali, pentru felul în care au îmbrățișat această inițiativă a mea!”

Ioan BRÂNZEI

La scurt timp după ce primarul comunei Sânmihaiu Român, domnul Viorel Mărcuți, mulțumea public Părintelui Ioan Brânzei pentru fapta sa creștină, spunea: „Preotul Ioan Brânzei, locuitor al comunei noastre, a realizat din resurse proprii și a dăruit comunității noastre o frumoasă cruce care a fost montată în satul Sânmihaiu Român, în vecinătatea Pieței Agroalimentare”. M-am deplasat în comună pentru a-l prezenta atât cititorilor din județul Timiș, cât și celor din alte județe ale țării, pe acest ctitor de biserică, care mereu se ascunde sub aripa binecuvântată a modestiei și smereniei.

Preaonorate Părinte Ioan Brânzei, cum de ați pus în practică un asemenea proiect mareț religios, de a realiza, după cum spune domnul primar, din resurse proprii această frumoasă cruce la Sânmihai, mai ales că sunteți la o vârstă destul de înaintată?

Domnule Miron, în primul rând, pentru că tot ați amintit de edilul comunei noastre, vreau să mulțumesc și pe această cale, domnului primar și consilierilor locali, pentru felul în care au îmbrățișat această inițiativă a mea. Apoi, vreau să mulțumesc întregii redacții a „Jurnalului Național al Primăriilor”, pentru amabilitatea de a mă căuta. Domnule Miron, eu la viața mea am avut unele proiecte religioase realizate, foarte importante. Amintesc de „Biserica Martirilor” din calea Girocului sau de „Catedrala din Lovrin”. Acum, la bătrânețe, am vrut să reali-zez această cruce simbolică la Sânmihaiu Român, ca un mesaj al credinței și al lui Dumnezeu pe pământ, ca un loc unde oamenii se întâlnesc cu Dumnezeu. Am dorit să existe acest semn aici, în localitatea în care locuiesc. Pentru asta îi mulțumesc, încă o dată, domnului primar și Consiliului Local pentru sprijinul acordat, astfel am reușit să duc la capăt acest important proiect spiritual, atât de util comunității.

Cum v-a venit ideea de a construi o cruce?

Domnule, eu am primit niște bani și m-am gândit să îi investesc în ceva care să dăinuie. Așa am ajuns la ideea că e bine să construiesc această cruce și să fie montată în comuna Sânmihaiu Român. Crucea e un simbol al credinței făcut de om. Eu am dorit să las în urmă acest simbol în comuna mea. Eu m-am născut ortodox și vreau să mor ortodox. Pe monumentul crucii din curtea bisericii sunt 12 nume de Brânzei, cetățeni eroi, care au murit în timpul primului război mondial și în al doilea război mondial pe câmpul de luptă. Eu am închinat crucea nu numai eroilor Revoluției din Decembrie 1989, ci pentru toți martirii neamului românesc.

Preabunule Părinte, haideți să vorbim, pentru cititorii noștri, despre cele două splendide edificii creștine făcute de dumneavoastră:

Catedrala din Lovrin și Biserica Martirilor?

Nu eu le-am făcut, ci oamenii. Eu numai am coordonat proiectele și am făcut rost de bani. Eu am răspuns de lucrări. A fost o activitate colectivă realizată împreună cu oamenii dedicați și iată că am reușit să ridicăm aceste lucrări simbolice ale ortodoxismului, care au rămas și vor dăinui în istorie. Meritul nu este numai al meu.

Părinte Brânzei, cum credeți că biserica îl mai poate ajuta pe cetățeanul modern, dat fiind că acum creștinismul se pare că se află în mare pericol. Credeți că se urmărește anihilarea bisericii creștine pe toate căile?

Tinere prieten, trebuie să vă spun că mi-a plăcut discursul recent al lui Viktor Orban, premierul Ungariei, care luptă pentru țara sa, dar a făcut referire și la țara noastră cu multe cuvinte de laudă. Trebuie admirat domnul Orban pentru lupta lui de a apăra identitatea unguru-

lui, credința strămoșească creștină și familia. E un om care merită respectul nostru, mai ales că s-a referit la România prin cuvinte frumoase. Suntem nu numai vecini, dar trebuie să facem și corp comun să ne apărăm credința, familia, națiunea, de fapt identitatea strămoșească. Biserica ortodoxă nu va fi de acord cu aberațiile moderne neomarxiste și progresiste care vor să demoleze familia, creștinismul, Biserica strămoșească și națiunea. Eu m-am născut în timpul războiului și tata a murit în război. Eu am participat la Revoluția din Decembrie 1989. Am zis că țara asta trebuie apărată. Eu mă duc deseori la românii din Vârșeț, din Serbia. Să vedeți ce buni români sunt ei și cum luptă pentru identitatea și credința strămoșească. Eu am făcut această cruce din Sânmihaiu Român pentru toți eroii neamului românesc, dar nu vreau să mă laudați. Eu făcut-o din credință și din respect pentru eroii și martirii acestui popor greu încercat de-a lungul istoriei. Am dorit să fac acest monument creștin acum, la vârsta mea, care se apropie de 80 de ani.

La mulți și sănătoși ani!

Vă mulțumesc!

Dialog realizat de Gheorghe MIRON

**IN MEMORIA EROILOR
SI
MARTIRILOR ROMANI
-PREOT- IOAN BRANZEI-**

„La noi, la Checea, ziua și munca începe cu Dumnezeu!”

Daniel-Florin FLOREA - Primar al comunei Checea

Orice reîntâlnire cu unicul primar din România, care a câștigat alegerile înainte ca ele să aibă loc, precum sportivii prin neprezentarea adversarului, este o reală încântare. Tineretea sa, dinamismul, firea activă și dragostea pentru consătenii săi fac din el un model pentru mulți tineri de vârsta sa. Și de ce nu, chiar și pentru cei mai vârstnici. Fiind miez de vară, l-am întâlnit nu în birou ci chiar pe drumurile comunei, bucuros că proiectul său privind canalizarea comunei va primi finanțarea dorită. Dar despre acest subiect, vom vorbi la următoarea noastră întrevvedere. Până atunci...

Domnule primar, e vremea recoltatului și a grădinilor de legume împlinite. Pe ce se mai pune accentul la Checea?

Acum punem accent pe legumele de sezon: roșii, ardei, dovlecei sau lavandă, dar și pe cultura de grâu și mereu pe prăjituri. Într-o zi aș dori să vorbim mai mult despre gospodinele comunei, pentru a afla întreaga țară de ele. Revenind la întrebare, aș dori să știți că la noi, la Checea, din truda omului rodul pământului se pune pe masă. Pâinea! Și Dumnezeu ne-o dă, pentru că la noi, la Checea, așa începe și ziua și munca, cu Dumnezeu. Grâul sau cum inginerii de la noi din sat îl denumesc „triticum aestivum” se cultivă pe cele mai multe sole din Checea. Și până se face pâinea de pe masă sau plăcintă ca la Checea, se trece prin mâna semănătorului toamna tare devreme, prin septembrie și, cum zona noastră-i binecuvântată, poți să mergi și până în 1 octombrie, nu pe arătură tare adâncă, până la venirea frigului, să-și vegeteze pruncia cam 40-50 de zile.

Dacă cititorii din alte locuri ar dori să afle distanța de semănat, ne spuneți?

Cu plăcere, noi semănăm obișnuit, cu distanța între rânduri de 12 cm, și checenii folosesc cam 250 kg semințe/ hectar.

Domnule primar, asta este calea pentru o recoltă bogată?

Bineînțeles! În plus, când solul este pregătit și sămânța s-a pornit, vine și buruiiana, că-n viață își are și ea rostul ei, că așa se alege și ce-i bun, tot din buruiiana lumii, așa e dat și bunul și răul. Și cum bobul crește în soare și se mândrește că-i ieșit

pe pământ checean, spicul lui e cel mai bogat spic, s-ar pleca spre pământ de greutate, dar el e fălos ca un checean, stă drept, bogat, curat sub soare. Și când umiditatea a scăzut sub 15%, așa spune inginerul *ăl de vază*, se recoltează grâul.

Mai aveți un secret al belșugului?

Domnule Miron, la noi, la Checea, grâul și când e semănat și când e recoltat e făcut cu bucurie. De asta măsura făinii din pâinea noastră nu-i cântărită, e doar binecuvântată și ți-e masă îmbelșugată. Pogacele sunt pe săturate, plăcintele sunt gustoase, gospodinele cele mai pricepute și cele mai frumoase la noi la Checea se găsesc. Mai spun unii specialiști că folosim grâul și ca hrană pentru om, cât și pentru animal, terapeutic în cură de grâu încolțit, când ameliorează diabetul, făina integrală, bun detoxifiant, cu aport de elemente nutritive.

Ați amintit în acest dialog al nostru și ați evidențiat rolul major al inginerului. Vă gândiți la cineva anume?

Evident, și mulțumesc inginerului de vază - Daniel Grosz - cu el ne sfătuim cum să facem să crească grâul frumos sub soare la noi, la Checea. Cât privești cu ochii îți vine numai să mulțumești lui Dumnezeu pentru că aici, la mine în sat, spicul stă drept și bogat, că nu-l îndoaie nici vânt, nici ploaie, nici nu-l încarcă buruiiana. E ca omul de la noi din sat, e fălos și drept, și curat, și-l iubește cerul, de aceea primim atâta bogăție pe pământul roditor, de aceea putem zâmbi în soare, de aceea zâmbim grâului și omului. E perfect, domnule Miron, e minunat la mine în sat, la Checea!

Ne-am interesat pentru dumneavoastră

Cum poți să câștigi niște bani, în calitate de beneficiar a unei pensii anticipate sau anticipate parțial

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

În România, dacă ai ieșit la pensie anticipată sau anticipată parțial, ai posibilitatea să mai înregistrezi alte venituri, dar, nu mai poți să deții calitatea de salariat. În caz contrar, riști să rămâi fără pensie, deoarece, potrivit Legii 263/2010 art. 114 privind sistemul unitar de pensii publice, plata pensiei se suspendă atunci când „pensionarul, beneficiar al unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale”, realizează venituri lunare din salarii sau din funcții electivă.

Potrivit legii, în prima lună după ce te-ai angajat din poziția de pensionar anticipat, se va întrerupe automat plata pensiei. Nu contează dacă ești angajat cu jumătate de normă (part-time) sau cu normă întreagă (full-time). În ambele cazuri, rămâi fără posibilitatea de a mai încasa pensia.

Există totuși și o parte bună, aceea că, la articolul 118, din actuala lege a pensiilor, apar unele situații excepționale, în care beneficiarii pensiilor anticipate sau anticipate parțial pot cumula pensia cu venituri realizate din activități dependente (dar nu și cele obținute în baza unui contract individual de muncă), activități independente și din drepturi de proprietate intelectuală.

Din albumul agricol al comunei

Acum punem accent pe legumele de sezon: roșii, ardei, dovlecei sau lavandă, dar și pe cultura de grâu. La noi, la Checea, grâul și când e semănat și când e recoltat e făcut cu bucurie. De asta măsura făinii din pâinea noastră nu-i cântărită, e doar binecuvântată și ți-e masă îmbelșugată. Pogacele sunt pe săturate, plăcintele sunt gustoase, gospodinele cele mai pricepute și cele mai frumoase la noi, la Checea, se găsesc. **Daniel Florin FLOREA**

Pagină coordonată de Gheorghe MIRON

„Cu sinceritate vă spun că noi avem o relație foarte bună cu Primăria Săvârșin și, în special, cu domnul primar Vodicean!”

Călin MĂDĂLUȚĂ - Preot parohia Săvârșin

Are dreptate Vasile Todi atunci când spune că „orice dialog cu Preaonoratul Părinte al Săvârșinului, Călin Mădăluță se desfășoară în climatul seninătății și al rânduiei fririi. Dragă Miroane, multe avem noi de învățat de la acest om, cu harul său prietenos și patern lipsit de patetismul grandilocvent pe care îl întâlnești, din păcate, la alți preoți.” Așa este și confirm prin acest nou dialog cu domnia sa.

Preaonorate Părinte, știu că aveți proiecte foarte frumoase pe care le desfășurați în spațiul binecuvântat al Parohiei din Săvârșin pentru comunitate. Puteți să amintiți, pentru cititorii noștri, câteva din aceste proiecte?

Domnule Miron, noi desfășurăm diferite proiecte împreună cu copiii din localitate, în sprijinul educației lor, dar venim și în sprijinul persoanelor cu diferite probleme sociale, materiale sau de altă natură. Încercăm, astfel, de exemplu, să îi ajutăm pe elevi să nu abandoneze școala. De fapt, aceasta e o preocupare mult mai veche a bisericii de a veni în ajutorul copiilor pentru a nu abandona educația școlară, fiindcă aceasta este extrem de importantă, mai ales la vârsta lor fragedă. Avem multe proiecte pentru copii.

Un exemplu, Preabunule Părinte?

De exemplu unul dintre proiecte l-am desfășurat chiar de „Ziua internațională a copiilor” și a fost intitulat „Pe arhipile copilăriei”. Astfel, în data de 1 iunie 2021, la Biserica Ortodoxă Săvârșin, s-a organizat „Ziua internațională a copiilor” cu următorul program: „Povestea copiilor - Ne jucăm de-a doctorul” – având ca invitat pe medicul primar, în persoana doamnei dr. Maria Vidican; „Jocuri interactive și distracție maximă” cu invitat doamna prof. inv. preșcolară Cristina-Camelia Mariș; „Regina și copiii” - vizită la Castelul Regal din Săvârșin. Fără a uita și de „Ziua îngerașilor” a fost îndulcită de «Candy Bar» oferit de Prăjiturile Letiției din Făget.

De fapt, Patriarhia Română are două proiecte tra-

diționale, care au început de mulți ani în sprijinul copiilor. Haideți să le reamintimși pe acestea.

Da, este vorba de proiectele „Hristos împărtășit copiilor” și „Alege școala”. Acestea sunt o binefacere pentru familie, pentru școală, precum și pentru biserică, unde câștigătorii principali sunt, evident, copiii.

În conextul aceleiași idei, îmi puteți sublinia un exemplu de exigență misionară?

Pentru a răspunde nevoilor profunde ale generațiilor de copii și de tineri din societatea actuală, o exigență misionară relevantă o constituie cooperarea dintre biserică, familie și școală, urmărindu-se consolidarea acestei relații într-o perspectivă cuprinzătoare în care să fie cultivate vocațiile specifice ale acestora.

Prin urmare...

Prin urmare, școala este chemată să formeze caractere morale puternice, oameni care să cultive un ideal și să apere valori permanente. În plus, educația religioasă are specificitatea de a pregăti pe oameni să devină și cetățeni pentru Împărăția cerurilor, nu doar pentru viața pământească, deoarece omul creat după chipul lui Dumnezeu cel veșnic viu este chemat la viață și iubire veșnică.

Nu aș dori să încheiem această întrevedere fără a vă întreba și despre relația dumneavoastră cu administrația locală?

Cu sinceritate vă spun că noi avem o relație foarte bună cu Primăria Săvârșin și în special, cu domnul primar Vodicean.

Vă mulțumesc, Părinte, pentru buna primire!

Cu multă plăcere!

Dar cine sunt eu să îi judec ?

Ioan VODICEAN

Mă întristez ades, citind postările unor așa-zisi oameni politici actuali, un fel de declarații de presă până la urmă, legate de anumite subiecte ale momentului. Și motivul întristării mele este acela că, la fel de tristele personaje, dar din cu totul alte motive, abordează, chipurile, un limbaj atât de elevat, dând dovadă că ar stăpâni problema întrutotul.

Și când te gândești că ăștia hotărăsc viitorul copiilor și nepoților noștri fără a avea capacitatea de a-și argumenta propriile opinii. Sigur că sunt foarte utili, la nivelul fiecărei formațiuni politice, (și) oameni cu pregătire filologică, jurnalistică. Asta, însă, eu o văd necesară în vederea pregătirii declarațiilor de presă în numele partidului, folosirea acestora ca și comunicatori, vectori de imagine, purtători de cuvânt, PR etc.

Atunci, însă, când aceștia pun în gura unor „coate goale”, pe care unii dintre noi îi mai și cunoaștem ce și cât pot, „câte prune au în traistă”, se umplu chiar și ei de penibil. Cel căruia i se scrie textul, nu realizează penibilul și nici nu îl deranjează. Din contră, este „fălos”că i se pun în gură vorbe meșteșugite. Dar cine sunt eu să îi judec ?

Ne-am interesat pentru dumneavoastră

Cei care lucrează la negru vor fi obligați și ei să plătească contribuții la pensie și sănătate

Prof. univ. dr. Aurel MIHUT

Aproape 1,2 milioane de români care în prezent lucrează la negru, cum ar fi: zugravii, grădinarii, bonele, menajerele, cei care plimbă câinii etc., vor fi obligați de către Ministerul Muncii să nu mai lucreze la negru și să plătească contribuții la pensie și sănătate. Potrivit datelor INS, „avem 39% din populație inactivă și estimăm că aproximativ 1,2 milioane de persoane ar putea obține aceste drepturi odată ce activitățile casnice, care în prezent se desfășoară majoritar la negru, vor fi reglementate corespunzător”, a scris ministrul Muncii, pe Facebook. În momentul în care noul proiect va deveni lege și va intra în vigoare, angajatorul va trebui să meargă la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, de unde va cumpăra niște tichete tipărite. Fiecare tichet are o valoare de 15 lei. Cu aceste tichete, prestatorii de servicii vor fi plătiți, iar aceștia vor putea transforma tichetele în numerar. Practic, din suma brută, prestatorul va lua 79,2%, iar statul 20,8%.

„Un hobby nu poate fi niciodată o afacere, dacă e o afacere, nu mai e hobby!”

Nicolin Adrian DRAGOMIR - apicultor

Ne aflăm din nou în frumoasa comună Denta, pentru a sta de vorbă, de această dată cu unul din fiii satului, domnul Nicolin Adrian Dragomir, de meserie constructor, dar pe care oamenii îl cunosc mai ales datorită pasiunii sale pentru apicultură.

Domnule Nicolin, vă mulțumesc pentru că ați acceptat această invitație la dialog!

Și eu vă mulțumesc pentru interes!

Sunteți apicultor. Cum a început această pasiune a dumneavoastră pentru albine?

Dintr-o discuție cu prietenii. Într-o după-amiază de vară, ne-am întâlnit să vorbim diverse lucruri și pentru mine a venit această propunere ca o provocare. Recunosc că am fost curios, am vrut să văd cum e să ai grijă de albine...

Câți stupi aveți acum?

Acum am doar douăzeci și cinci de stupi, dar am avut și patruzeci. Din cauza condițiilor actuale, din cauza pandemiei, am fost nevoit să reduc numărul lor. Vedeți dumneavoastră, prețurile sunt mici, doar firmele mari plătesc mai mult, iar noi ne adresăm consumatorilor casnici, nu vindem angro sau pentru patiserie...

Cât costă kilogramul de miere zilele acestea?

Noi am dat cu 20-30 lei/kg. De obicei vindem la borcan și mai depinde și de tipul de miere pe care-l oferim spre vânzare. Acum avem miere de rapiță, de salcâm (foarte ușoare și plăcută la gust), de tei (parfumată și aromată de numa' - numa', dar destul de rară, teiul nu stă mult timp înflorit și este destul de sensibil la condiții climatice schimbătoare)...

Merită investiția?

Din punct de vedere financiar, nu, dar, vedeți dumneavoastră, pentru mine e un hobby, mă liniștește să am grijă de albine, mă relaxează să le aud cum zumzăie prin grădină. Și, mai mult, în trecut era considerată o muncă nobilă, ca să nu mai vorbim că îmi place să știu că pot mânca la orice oră ceva dulce

și sănătos, ceva ce îmi îmbunătățește sistemul imunitar, mai ales în condiții de pandemie...Pot spune însă că un hobby nu poate fi niciodată o afacere, dacă e o afacere, nu mai e hobby....

V-ați gândit vreodată să renunțați la toți stupii, mai ales acum cu toate greutățile vremurilor în care trăim?

Am vrut să-i vând, dar nu-i pot da. Am avut cumpărător, și am renunțat. Pentru noi, apicultura e mult mai mult decât o afacere de familie, e un hobby, e o modalitate de retragere din grijile zilnice, din tumultul vieții, din cotidian. Când am început, soția a spus "Ia-ți doi stupi". La insistențele mele, am luat patru de care aveam grijă împreună. Acum numărul lor a crescut semnificativ și ne-am atașat de ele. Albinele sunt niște ființe foarte ordonate, calculate și sensibile la diverși factori. Trebuie să fii foarte atent cu ele, blând, să nu faci mișcări bruște, altfel ai cam încurcat-o... Dar nouă ne plac provocările de genul acesta...

Vă mulțumesc din nou pentru interviu!

Și eu vă mulțumesc și vă mai invităm pe la noi.

Sigur că da, vin cu drag.

Ziua Eroilor - sărbătorită la Denta

La Denta, Ziua Eroilor este sărbătorită în fiecare an odată cu sărbătoarea creștină a Înălțării Domnului, evocând memoria celor căzuți de-a lungul veacurilor pe câmpurile de luptă pentru credință, libertate, dreptate și pentru apărarea țării. Astfel, în 2021 a avut loc o slujbă de pomenire a acestora și o ceremonie de cuvântări și depuneri de coroane la Monumenul Eroilor din centrul comunei.

Încheiere de an școlar pentru clasa a VIII-a - la Denta

Anul 2021 a fost greu încercat de pandemie, dar, chiar și în aceste condiții, la Școala Gimnazială din Denta, elevii și-au continuat cursul de învățare. Astfel, după cum ne informează domnul director, Jinaru Ion, elevii clasei

a opta împreună cu profesorii lor și părinții acestora au depus toate eforturile pentru a se pregăti în vederea susținerii Evaluării Naționale. Astfel, cei mai silitori școlari au fost: Țolea Elizabete Giuliana și Banda Roberta Maria, care au obținut Permiul I, Torcea Adela Maria, cu Premiul II, dar și Pomuț Amalia Maria, cu Premiul III. Pentru rezultate deosebite la învățătură și purtare, domnul diriginte Casian Pleșa a acordat șase mențiuni elevilor: Tăbăcaru Iulia Georgiana, Dubțov Maria Mirabela, Mladin Marian Sorin, Foltuț Denisa Alexia, Petcov Daniel Sorin și Marincu Lucian Mirel. De asemenea, colegii lor mai mici prin reprezentanții lor din clasa a VII-a, Iacob Sergiu, le-au urat absolvenților "mult succes în continuare pe orice drum vor urma și să-și amintească mereu, cu multă bucurie, de minunații ani petrecuți în gimnaziu". Felicitări tuturor absolvenților și multe bucurii în continuare!

Pagină realizată de prof. Luminița EFTENIE

„Cum din ce fonduri? Din fondurile lor, că așa au făcut și la Pecica!”

Gheorghe GRAD - Primar al comunei Secusigiu

Revin cu plăcere în frumoasa comună Secusigiu, dar pentru a-l întâlni pe primarul comunei mă îndrept spre unul din punctele de lucru unde se desfășoară ample lucrări de pietruire. Spun unul, pentru că această acțiune se desfășoară în toate localitățile comunei într-un ritm alert.

Domnule primar, ați început pietruirile...

Era necesar și așa cum am mai spus, intervenim doar acolo unde era cu adevărat nevoie.

Am înțeles că reparația drumurilor mai și supără oamenii. Este adevărat?

Oricât de ciudat ar părea, să știți că într-o oarecare măsură aveți dreptate. Pare greu de crezut, dar chiar am întâlnit oameni, consăteni de-ai noștri, care s-au plâns că am intervenit prea bine la lucrările de reparații drumuri, astfel că unii șoferi găsesc de cuviință să conducă cu viteză mare ridicând supărători nori de praf. Dar, am găsit și pentru acest aspect o modalitate de a atenua supărarea...

Cum?

Intenționăm să dotăm o mașină de pompieri cu o instalație de stropire a străzilor ceea ce ar avea un dublu efect, întâi diminuăm considerabil stratul de praf și totodată împropătam aerul.

Domnule primar, faptul că străzile se pietruiesc, este un fapt la vedere, dar de ce întârzie asfaltarea lor?

Domnișoară, am mai spus și dacă mă întrebați voi repeta...

Vă rog!

Din păcate, ne confruntăm cu reminiscențe contractuale ale fostei administrații, ca să fiu mai clar, firma care trebuia să asfalteze străzile din Secusigiu a intrat în insolvență, fapt ce a dus la un blocaj pe care sper să-l înlătur în cel mai scurt timp.

Ați discutat, bănuiesc, cu reprezentanții firmei.

Evident, am discutat cu dâșii și am certitudinea că au găsit soluția legală pentru a se apuca de treabă.

Cu plățile pentru acest proiect sunteți la zi?

Desigur, noi am achitat la zi tot ce este legat de pregătirea străzilor pentru asfaltare, mai mult, avem și banii necesari pentru întreaga investiție prinși în buget.

Vă mai întâlniți cu astfel de probleme supărătoare și în altă parte?

Din păcate da, mai avem astfel de probleme și la instituțiile de învățământ, acolo unde firmele lucrează nepermis de încet.

Că tot ați menționat instituțiile educaționale, vreau să vă întreb cu ce vă puteți mândri în acest domeniu?

În acest caz, pot să spun, fără a exagera, că pentru prima dată în istoria comunei primăria va acorda burse de merit elevilor cu rezultate foarte bune la învățătură. Și când spun asta fac trimitere la elevii claselor V-VIII, care, după cum știți, pot să pri-

mească astfel de burse, desigur în limita sumelor disponibile.

Domnule primar, pentru cititorii noștri, vreau să menționez, că bursele de merit se acordă elevilor cu rezultate excepționale la învățătură, dar și cu media 10 la purtare.

Exact, de altfel, noi susținem educația locală atât prin investiții care se regăsesc în infrastructura clădirilor unităților de învățământ, unde derulăm foarte multe proiecte, cât și, iată, prin acordarea bursei de la buget din dorința de a încuraja copiii spre performanță.

Știu că sunteți așteptat pe un alt șantier, dar vă rog să ne întoarcem puțin la drumuri.

De acord.

Domnule primar, se plâng oamenii din Sânpetru German de fluxul de mașini de mare tonaj. Ce-mi puteți spune legat de acest aspect și ce soluții se întrevăd?

Domnișoară Mihaela, cunosc problema și știu că sunt case care nu rezistă la acest flux, apar fisuri în zidurile lor, ba unele sunt aproape în situația de a se prăbuși. Mai mult chiar, trebuie luat în considerare și faptul că în centrul localității de care vorbim se află două școli și o grădiniță, ceea ce reprezintă un real pericol pentru siguranța copiilor atâta timp cât acest trafic se desfășoară chiar prin centrul satului.

Cum s-a ajuns aici?

Simplu: fosta administrație, indiferentă la observația mea făcută într-o ședință a Consiliului Local, cum că acest trafic greu va crea mari probleme locuitorilor din satul Sânpetru German, au predat lucrările celor de la Cosiliul Județean Arad. Și ce a ieșit, se vede.

Cititorii, consătenii dumneavoastră ar dori să știe dacă noul primar, respectiv dumneavoastră, puteți găsi o cale de rezolvare a acestei probleme?

Domnișoară, calea de rezolvare este următoarea: avem nevoie de o centură de asfalt care după pod să ocolească satul Sânpetru German și să iasă în drumul județean ce vine de la Felnac. În acest sens, voi pregăti o solicitare către conducerea Consiliului Județean Arad, dat fiind faptul că dâșii administrează acest drum, să realizeze această necesară centură.

Din ce fonduri?

Cum din ce fonduri? Din fondurile lor, că așa au făcut și la Pecica!

Domnule primar, vă mulțumesc pentru dialog!

Și eu vă mulțumesc că promovați comuna noastră dincolo de hotarele județului nostru.

În atenția locuitorilor comunei Secusigiu

Se schimbă regulile după care românii pot crește porci în gospodăriile lor

Prof. Univ. Dr. Aurel MIHUȚ

Conform unui proiect de ordonanță de urgență elaborat de Autoritatea Sanitar-Veterinară din România, crescătorii de porci care nu iau măsuri de biosecuritate și nu respectă normele impuse de autorități riscă amenzi de până la 8.000 de lei. Astfel, gospodarii nu mai au voie să le dea porcilor resturile de la masă, doar grăunțe sau furaje și nici să intre în

cocina lor cu pantofii de pe drum, ca să nu transmită pesta porcină. La intrare trebuie să existe locuri unde se poate dezinfecta încălțămintea gospodarului. Președintele Asociației Producătorilor de Carne de Porc din România susține că dacă nu se implementează aceste reguli clare, țara noastră va ajunge să importe toată car-

nea de porc și a mai precizat că toți crescătorii de porci trebuie să își înregistreze animalele în baza națională de date, pentru a ști în orice moment de unde pleacă un porc și unde ajunge. Cercetătorii din Cluj-Napoca arată că virusul pestei porcine poate fi transmis și de insecte.

Pagină coordonată de Mihaela ASTRENIE

„Lipsa copiilor din Biserică o pui pe seama părinților, dar bunicii lor unde sunt?”

Aurelian CIUCUR - Parohia Lenauheim

Comuna Lenauheim, condusă de destoinicul primar Ilie Suciu și de tânărul viceprimar Denis Inași, este situată în partea de vest a județului Timiș, la o distanță de 45 km de marele centru industrial Timișoara, la o distanță de 11 km de orașul cel mai apropiat Jimbolia și aproape de granița cu Iugoslavia. Denumirea veche a localității și anume Csatad vine de la primul proprietar al locului care se numea Mathias von Csatad. În 1926 odată cu legea unificării administrative, numele comunei se schimbă din Csatad în Lenauheim, după numele poetului german Nikolaus Lenau, născut în această localitate în 1802. În componența comunei intră trei sate: Lenauheim, care este și reședința comunei, Bulgăruș și Grabaț. Zona în care se află localitatea aparține câmpiei mijlocii Galatca – Bega. Trebuie să amintim că populația stabilă la 1 ianuarie 2012 era de aproape 6.000 de persoane, iar existența mai multor biserici și locașuri de cult în localitate dovedește că cetățenii pun accent mare pe viața spirituală și pe credința în Dumnezeu. Astfel, există Biserica Ortodoxă Română din Lenauheim construită în 1948, acum condusă de Părintele Aurelian Ciucur, dar mai sunt biserici ortodoxe române și în Grabaț și Bulgăruș. Mai există și biserici româno-catolice în Lenauheim, care e și monument istoric, în Grabaț și în Bulgăruș, dar și bisericile baptiste și pentecostale, precum și monumente ridicate în memoria ostașilor români și străini. Existența bisericilor este strâns legată cu rugile și alte manifestări cultural-religioase. Ruga în Grabaț are loc în 15 august de Adormirea Maicii Domnului, în Lenauheim pe 8 septembrie de Nașterea Maicii Domnului și în Bulgăruș în 8 noiembrie, de Sf. Arhangheli Mihail și Gavril. Despre importanța bisericii și a credinței cetățeanului actual în Dumnezeu, în această perioadă în care google, facebook-ul și televizorul coordonează și copleșesc conștiințele, ca jurnalist al „Jurnalului Național al Primărilor” am discutat cu Părintele Aurelian Ciucur, parohul Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din comuna Lenauheim, județul Timiș.

Preaonorate Părinte Aurelian Ciucur, cât de apropiați mai sunt tinerii din Lenauheim de Biserică în această perioadă în care google, facebook-ul și televizorul coordonează și copleșesc conștiințele?

Domnule Miron, în primul rând, Doamne ajută! Domnule, păcatele copiilor sunt slăbiciunile părinților. Dacă nu sunt copii în biserică, atribuim asta părinților care nu că nu-i trimit, ci că nu vin cu ei de mână pentru a-L întâlni pe Dumnezeu. Eu sunt păstorul lor și răspund de fiecare sufletel. Din păcate, dragul meu, tinerii nu sunt apropiați de biserică și asta este și slăbiciunea mea, nu sunt în stare să-i adun.

Și totuși, doriți o relație apropiată cu ei.

Da, și am avut o relație apropiată cu ei un timp, apoi totul s-a împrăștiat precum fumul. Va fi parte din lupta ce o duc toată preoția, spre a-i aduce pe toți pe Calea Mântuirii: bătrâni, părinți și copii. Biserica se află pe redută, în luptă continuă cu întunericul acestei lumi. Mereu sunt deschise porțile ei spre a-i ține pe credincioșii săi aproape de Lumină. Ea nu ar trebui să facă, ci face deja, încă de la întemeierea ei, tot ce poate pentru toți credincioșii ei. După Botezul copiilor, aceștia sunt chemați mereu la biserică pentru a putea fi împărtășiți cu Hristos, cu Duhul Sfânt, cu Dumnezeu. De aici începe în mod serios rolul părinților și al nașilor pentru grija de sufletul copiilor lor. Dacă nu se țin aproape de Biserică, viitorii tineri se pierd pe calea vieții, rătăcesc prin răutățile ei. Copiilor, tinerilor, li se dau mereu sfaturi bune și se catehizează, dar și ei trebuie să fie deschiși spre dialog.

Părinte, care ar fi cauzele depărtării de biserică a omului modern?

Consumerismul și libertinajul. Toate ne sunt îngăduite în lumea în care trăim, dar nu toate ne sunt de folos. Sfântul Apostol Pavel a subliniat acest aspect. Înainte de a ridica salariul fiecare familie își face o listă de priorități: 1-plătim curentul, apa; 2-plătim ratele; 3-luăm mâncare... Iar la sfârșitul listei la poziția 12-donăm o sumă de bani bisericii.

Ce doriți să evidențiați Părinte?

Ce voiesc a scoate în evidență? Sunt sigur că fiecare are intenții bune, însă dacă pe lista de priorități, Biserica este pe ultimul loc, nu vei ajunge niciodată la ea. Se vor termina banii la poziția a 5-a și gata. Cauzele depărtării de Biserică? Sufletul se află pe rândul din urmă. Trupul cu toate plăcerile, iluziile, distracțiile, are prioritate. Dragă domnule Miron, trebuie schimbate prioritățile în viață. Altfel...

Părinte, știu că întâlnirea noastră este grăbită de programul dumneavoastră de azi, dar, până la viitoarea noastră întâlnire, aș dori să aflu de la dumneavoastră dacă este educația religioasă importantă în școala primară?

Domnule Miron, sigur că este importantă. Pune bazele învățaturii de credință, face cunoștință cu lumea spirituală, i se prezintă copilului icoana vie a creștinătății. Mântuitorul Hristos, Maica Domnului, sfinții, Biserica, slujbele ei, acum sunt mai bine așezate în suflet. Nu greșesc să spun că pentru unii acum este prima întâlnire cu acestea.

Că veni vorba de copii, pe seama părinților putem pune absența copiilor la Biserică?

Lipsa copiilor din Biserică o pui pe seama părinților, dar bunicii lor unde sunt? De la aceștia începe abecedarul credinței iar mai apoi se continuă în Biserică și-n școală.

Rubrica școlii

Ce sunt ghilimelele?

Ghilimelele sunt semnele grafice pereche ce sunt folosite adesea pentru a marca un fragment reprodus întocmai, așa cum a fost spus ori scris de altcineva.

Ghilimelele sau semnele citării se plasează la începutul și sfârșitul oricărui

pasaj citat, indiferent de dimensiunea acestuia. Forma grafică a semnelor citării, cât și regulile care le stabilesc diferă de la o limbă la alta. Ce sunt ghilimelele? Ghilimelele sunt un semn de punctuație care indică reproducerea unui anunț scris ori

vorbit de cineva. Semnul este folosit cu scop delimitativ de la începutul și până la sfârșitul citării. Atunci când delimitează o vorbire directă, inclusă într-un discurs, ghilimelele sunt obligatorii și de neînlocuit.

Pagină realizată de Gheorghe MIRON

„Dacă un fost elev de-al meu, cum este cazul domnului Gabriel Faur, a ajuns primar, înseamnă că nu am lucrat degeaba!”

Petru LERIC

Continuăm dialogul nostru cu veteranul școlii din comuna Bârzava, acolo unde primarul ei, domnul Gabriel Faur, așa cum îmi spunea, dorește ca și prin intermediul „Jurnalului Național al Primărilor” să apropie comuna și de alte zone ale județului și ale țării, pentru ca oamenii să afle mai multe despre Bârzava, convingându-i ca într-o zi să viziteze atracțiile turistice ale acestui binecuvântat loc.

Domnule profesor Petru Leric, de la înălțimea vârstei și a experienței dumneavoastră, cum vedeți viitorul școlii, dat fiindcă că tehnica ne coordonează viața și educația?

Viitorul trebuie să fie frumos. E adevărat, suntem copleșiți de tehnica modernă, de calculatoarele care ne ajută și ne ușurează viața și educația elevilor. Eu am tot respectul pentru generația de dascăli ai școlii actuale. Fac eforturi extraordinare să îi ajute pe elevi, să facă școală adevărată, chiar dacă e on-line, iar pandemia ne copleșește. Nora mea este profesoară la un liceu de elită din Arad, liceu care l-a absolvit și fiul meu. Este clar că nu le este ușor dascălilor în aceste zile grele, unde educația a avut mult de suferit din cauza pandemiei. Este clar că ei s-au implicat foarte mult în această conjunctură și au pus mult suflet în perioada de peste un an de când a dat peste noi această mare nenorocire.

Distinse domnule profesor, dincolo de subiectivismul inerent, cum apreciați azi evoluția școlii din comuna dumneavoastră?

Domnule Miron, școala din comuna Bârzava este o școală performantă și pentru că a avut întotdeauna performanțe. A fost și este o școală foarte bună. Totul s-a văzut reflectat pe plan profesional al celor care au stat în băncile școlii din Bârzava și au ajuns oameni realizați în viață.

Aveți idee, domnule profesor, cam câte generații de elevi v-au trecut prin mână?

Domnule, la număr nu aș putea să spun câte generații mi-au trecut prin mână. Nu am făcut niciun calcul. Au fost și la școala noastră, învățământ cu zece clase. E greu de spus câte generații mi-au trecut prin mâini, să spunem așa. În 38 de ani

cât am activat aici în Bârzava, luând în calcul 25-30 de elevi dintr-o clasă pe an e cam greu să spun câte generații am avut. Dar mă bucur acum că mă mai întâlnesc cu foștii mei elevi, unii oameni mari.

Care a fost relația școlii cu primăria atunci când activați ca dascăl și ca director de școală?

Unii primari au fost cu un mandat mai lung, iar alții cu un mandat mai scurt, în funcție de vremuri. Actualul primar este un fost elev al meu și al soției mele, un fost elev al școlii din localitate. Omul a urmat școlile mai departe și a ajuns să fie întâiul om din Bârzava, un primar foarte bun. Dacă un fost elev de-al meu, cum este cazul domnului Gabriel Faur, a ajuns primar, înseamnă că nu am lucrat degeaba. Am elevi care mă sună chiar din America, Canada, din Anglia sau Spania, cu prilejul unor evenimente pe care le-am organizat aici în localitate.

În finalul conversației noastre, puteți să amintiți de o mare realizare cât ați fost directorul școlii din Bârzava?

Desigur, dar îmi este destul de greu să aleg, asta fără falsă modestie, dar, dacă m-ați rugat, aș aminti că în acei ani am montat o tablă electronică pe perete, am adus calculatoare noi. Și trebuie să spun că totul s-a făcut datorită relației bune pe care am avut-o cu autoritățile locale și județene din acea perioadă, dar și cu prietenii din jurul meu. Vreau să mai spun că, după ce am reabilitat clădirea școlii din Bârzava, am primit vizita fostului ministru al educației, Ecaterina Andronescu. Este un dascăl foarte bun pe care l-am admirat întotdeauna și continui să îl admir. A fost și un ministru al educației foarte bun. Am avut această șansă și onoare, să mă viziteze ministrul educației în Bârzava.

Ne-am interesat pentru dumneavoastră

Cum sunt plătiți muncitorii din mediul privat

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

În România o treime din angajații din mediul privat sunt plătiți cu salariul minim pe economie, ceea ce înseamnă că vor avea și pensii mici. Salariul minim pe economie este o formă de protecție socială, un instrument să ajuti oamenii apti de muncă fără nicio calificare. Știți câți români sunt plătiți cu salariul minim pe economie? În acest moment în sectorul privat sunt plătiți cu salariul minim pe economie 1.700.000, adică, o treime din angajații din zona privată a României. Pe 13 ianuarie 2021, Guvernul a publicat în Monitorul Oficial Hotărârea de guvern nr. 4/2021, pentru majorarea salariului minim pe economie, care, pe anul 2021, s-a stabilit la 2.300 de lei, în creștere de la 2.230 de lei cât era în 2020. Adică, oamenii primesc 1.386 de lei “în mână”, cu 40 de lei mai mult decât anul trecut. Astfel, în 2021 tariful orar a crescut la 13,583 lei/oră de la 13,327 lei/oră în 2020 pentru un program complet de lucru. Salariații care au persoane în întreținere și venituri salariale brute mai mici de 3.600 de lei pot beneficia de o deducere personală, lunară, potrivit legislației fiscale.

Din albumul comunei

Imagine de la o nuntă din secolul trecut.
Cum trec anii...

Pagină coordonată de Gheorghe MIRON

„Mi-am dorit să aduc o revigorare a zonei și chiar am adus până acum!”

Gheorghe Ionel BERARI - Primar al comunei Petriș

Vasile Todi mi-a spus într-una din zile că în comuna Petriș se află în fruntea administrației un primar nou, un om care înainte de a-și depune candidatura era convins că, dacă va câștiga alegerile, va fi în slujba oamenilor. Ceea ce se și adevărește din dialogul meu cu domnia sa. Carevasăzică, la Petriș există un primar care își ține promisiunile. Cinste lui!

Domnule primar Ionel Berari, comuna Petriș este una dintre cele mai atractive zone în ceea ce privește turismul cu obiective extraordinare. Îmi puteți vorbi, pentru cititorii noștri din alte județe ale țării care poate se vor stârni să viziteze comuna dumneavoastră, despre un astfel de proiect?

Da, noi avem un proiect foarte important desfășurat împreună cu Consiliul Județean Arad în domeniul turismului intitulat „Turism pentru o zi”. Aici sunt cuprinse mai multe obiective din zonă începând cu Castelul Regal Săvârșin, Bisericile de lemn, Moara cu apă de la Obârșia etc. Programul a avut deja o ediție inaugurală și au participat mulți turiști nu numai din județul Arad. A fost un succes și o bucurie atât pentru cei care ne-au vizitat, cât și pentru locuitorii comunei.

De ce ar trebui să vină turiștii să viziteze zona Petriș ?

Pentru că avem obiective de o importanță mare, iar Bisericile noastre de lemn datează din 1788, sunt foarte vechi și de mare atracție, iar actuala Biserică datează din 1800. Nicolae de la Lupșa Mare a fost pictorul care a pictat multe biserici în acea vreme și arată formidabil aceste obiective religioase. El a pictat și biserica de la Roșia Nouă.

Ce activități culturale mai aveți, dat fiind că acum au fost aplicate noile măsuri de relaxare și se pot reuni oamenii în grupuri mai mari?

Deocamdată avem unele proiecte, dar nu am stabilit datele exacte de desfășurare. Avem un traseu de „Mountain bike” care se suprapune peste celebrul „Drum al Regelui”. Acesta a fost utilizat de regele Mihai când mergea la băi. De la Castelul de la Săvârșin trecea prin comuna Petriș, străbătea toată localitatea de la drumul național la limita de județ și ajungea la băi. Traseul de biciclete se suprapune pe acest interesant drum al regelui, apoi deviază pe hotarul cu comunele Gurahonț și Brazi. Vrem să refacem acest concurs de biciclete care să se suprapună cu acest traseu celebru, care va fi o reală atracție. Vrem să punem în practică acest obiectiv. Am vorbit la Centrul Cultural județean să ne sprijine și vom primi ajutor.

Ați fost și pe traseu?

Am fost pe traseul de biciclete și l-am identificat și trebuie curățat. Cred că pe la sfârșitul lunii august vom putea desfășura acest concurs.

Domnule primar, evident că acesta este un proiect extraordinar și va atrage foarte mulți turiști și concurenți, dat fiind că e vorba de Drumul Regelui Mihai I!

Este clar că vom atrage și mulți turiști, dar și participanți la concurs. Ideea este de interes, fără îndoială. De aceea am mizat și noi pe program. De pe traseu se văd peisaje naturale extraordinare. Pe o parte se văd munții Bihorului și muntele Găina, spre sud, muntele Retezat. Dacă atmosfera va fi curată, fără nori sau alte intemperii, peisajul natural este fascinant pentru cei care vor participa la concurs. În plus și imaginile din depărtare sunt fascinante. Totul este minunat și de mare interes.

La ce ediție se află acest concurs pe „Drumul Regelui Mihai I al României”?

Nu greșesc dacă spun că e la a cincea ediție. Deci are ceva vechime. E un obiectiv care a suscitat interes de mai multă vreme pentru comunitatea noastră și pentru autorități. E un lucru foarte bun care promovează zona noastră, iar asta e cel mai important. Oamenii vin, se distrează și se simt bine la Petriș, apoi merg acasă la ei și povestesc ce frumos este la noi. Atunci, ei fac reclamă și fac să vină și mai mulți turiști.

Așa cum procedăm și noi în «Jurnalul Național al Primăriilor».

Da și vă mulțumesc pentru asta. Mi-am dorit să aduc o revigorare a zonei și chiar am adus până acum. Avem o cerere tot mai mare de case sau locuri de case în zonă, dar ne confruntăm cu lipsa documentelor înscrise în cartea funciară. De fapt este o problemă veche nerezolvată și pentru care ar trebui să găsim o soluție. Am încheiat deja un contract cu o firmă de topografie. Deja se lucrează la prima înscriere în cartea funciară a terenurilor din zonă. După aceea vom putea accesa proiecte cu fonduri europene. Aceasta este cheia succesului înainte și obiectivul de viitor. Cartea funciară trebuie adusă la zi.

Lefurile afectate serios de interzicerea cumulului pensie-salariu

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Guvernul a adoptat un proiectul de lege, prin care angajații pot rămâne în câmpul muncii până la 70 de ani la cerere, fiind interzis cumulul pensiei cu salariul de la stat, cu excepția a câtorva categorii socio-profesionale. Proiectul de lege deși a fost transmis Parlamentului, urmând ca până pe 29 iunie să fie gata raportul elaborat de Comisia de muncă din Senat, aleșii nu au mai avut timp să se ocupe de el. În toamnă vor fi reluate discuțiile începând cu Comisia de muncă, apoi urmează votul în plenul Senatului, care e primul for. La intrarea în vigoare a Legii, care va interzice cumulul pensiei cu salariul de la stat, lefurile multor barosani vor fi afectate serios. Unul din exemple în acest sens îl constituie conducerea BNR care are peste 70 de ani: Mugur Isărescu, Dan Radu Rușanu și Virgiliu Stoescu, beneficiarii unor venituri de invidiat, atât în ceea ce privește salariul, cât și în ceea ce privește pensia. Mai multe detalii urmăriți în numărul viitor.

Șapte sfaturi creștine

- ◆ Roagă-te cum poți, nu cum crezi că ar trebui.
- ◆ Așază-te în tăcere pentru 20 sau 30 de minute pe zi.
- ◆ Fă acte de milostenie în taină.
- ◆ Păstrează curățenia și ordinea din casa ta.
- ◆ Nu căuta sau nu te aștepta la milă ori laudă.
- ◆ Nu te compara cu ceilalți.
- ◆ Nu judeca pe nimeni.

Pagină coordonată de Gheorghe MIRON

„Toate proiectele mele destinate comunei-stațiune Moneasa aparțin sufletului, pentru că le și fac din suflet!”

Ioan HERBEI - Primar al comunei Moneasa

Revenind în comuna Moneasa, acolo unde domnul primar Ioan Herbei primindu-mă ca o carte deschisă, am vorbit și din dorința de a promova în arealul național această „perla a Apusenilor” despre multe lucruri interesante, atât pentru locuitorii comunei cât și pentru oaspeții ei.

Domnule primar, am vorbit în rândul trecut despre proiectele de suflet ale comunei, acum aș dori să vă întreb și despre cele care sunt, ca să spun astfel, mai pragmatice.

Eu, domnule Miron, aș spune că toate proiectele mele destinate comunei-stațiune Moneasa aparțin sufletului, pentru că le și fac din suflet și, desigur, din drag de consătenii mei. Dar pentru a rămâne în sfera pragmatismului, cum spui dumneata, aș evidenția unul dintre proiectele mari și foarte importante pe care Primăria Moneasa îl desfășoară în această perioadă.

Despre ce este vorba, domnule primar?

Este vorba de modernizarea străzilor din comună, proiect finanțat de guvernul României prin PNDL, în valoare de 2,4 milioane lei. În acest moment este realizat în proporție de 80%. Străzile vor fi asfaltate în totalitate în comună, vor fi refăcute rigolele și podețele, dar și în satul aparținător. De asemenea, în Rănușa, satul aparținător aflat la 2 km de centrul comunei, a fost finalizat un teren de fotbal sintetic pe terenul fostului Cămin Cultural. Era nevoie de un asemenea teren pentru ca tinerii să aibă un loc special amenajat pentru a face sport, dar este necesar și pentru ca echipele de fotbal care vin în cantonamente să poată evolua în condiții optime.

Aveți, din câte știu o bogată activitate competițională pe această ramură a sportului care este fotbalul.

Da, aici în stațiunea Moneasa se organizează meciuri dintre unele echipe și alte confruntări fotbalistice. În plus, avem și o bază sportivă cu teren multifuncțional.

Am observant, înainte de a ne întâlni, că acordați o grijă aparte și sistemului educațional, mai exact educației celor mici.

Este adevărat, am renovat fosta grădiniță, care a fost mutată într-o altă construcție.

Și în locul rămas?

Locul acela a fost transformat într-o capelă mortuară de care era mare nevoie, fiindcă acum nu mai este voie să ții mortul în casă, așa cum era până acum. Uniunea Europeană a impus ca persoanele care încetează din viață să fie ținute în cele trei zile, până când sunt înmormântate, în capele mortuare special amenajate. De aceea, primăria a decis să fie amenajată această capelă, aflată chiar în centrul localității.

Și fondurile necesare cum au fost asigurate?

Finanțarea a venit din bugetul comunei. Va mai fi construită o altă capelă și în satul vecin, aparținător comunei Moneasa.

Dacă tot vorbim de construcții, văd că și sediul administrației s-a bucurat de haine noi.

Un proiect important a fost și modernizarea clădirii Primăriei Moneasa. Pereții au fost anvelopați și astfel au fost îmbunătățite și condițiile termice interioare. Vara va fi mai răcoare în birouri, iarna mai cald. Îmbunătățirea imaginii exterioare era foarte necesară. Primăria a primit o fațadă nouă, mult mai atractivă, fiindcă foarte mulți oameni vin în stațiune și este normal să vadă o instituție etalon a localității într-o condiție bună.

Domnule primar, nu aș încheia acest dialog înainte de a vă întreba dacă mai aveți și un alt proiect major?

Un alt proiect de mare interes este construcția noii hale PSI, realizată în proporție de 50%. Aceasta se află chiar în spatele primăriei.

Pot primi, pentru cititorii noștri, detalii despre acest obiectiv în ediția viitoare a jurnalului nostru?

Cu multă plăcere!

Interviu realizat de Gheorghe MIRON

Este bine să știți...

O nouă categorie de pensie în România - pensia moștenită

Prof.univ.dr. Aurel MIHUȚ

Legea nr. 263 din 16.12.2010 privind sistemul unitar de pensii publice va fi modificată și completată prin introducerea unei noi categorii de pensie și anume pensia moștenită, care să se plătească în procent de 100% pentru moștenitori legali ai unei persoane din momentul decesului acesteia, conform dispozițiilor referitoare la moștenire prevăzute în Codul Civil, Legea nr. 287/2009. Pensia moștenită se va acorda moștenitorilor legali pentru o perioadă de 2 ani de zile din momentul decesului persoanei, dacă decedatul îndeplinea una din condițiile următoare: a) îndeplinea stagiul complet de cotizare, iar decesul a avut loc cu doi ani înainte de accesarea pensiei pentru limită de vârstă, respectiv 61 de ani, la femei și 63 de ani la bărbați; b) îndeplinea vârsta legală de pensionare cu stagiul complet de cotizare, iar decesul a avut loc în intervalul de până la doi ani, după data accesării drepturilor de pensie cuvenite pentru limita de vârstă, respectiv 63-65 de ani la femei și 65-67 de ani la bărbați. După 2 ani de la acordarea pensiei moștenite, moștenitorii legali au dreptul la pensie de urmaș, conform condițiilor legale prevăzute în acord cu legislația în vigoare.

Din cartea de vizită a comunei

Moneasa - Perla Munților Apuseni

Stațiunea Moneasa, supranumită „Perla Munților Apuseni” atrage anual foarte mulți turiști, unde se pot caza în hoteluri, pensiuni, vile și o tabără pentru copii. Moneasa este apreciată pentru ape termale bicarbonatate, calcice, magnezice și sodice, considerate benefice în tratamentul afecțiunilor sistemului nervos central și periferic, sistemului locomotor, pentru tratarea reumatismului și a unor afecțiuni ginecologice.

Moneasa se află situată la poalele Munților Codru Moma, la o altitudine de 280 m, la o distanță de 102 km față de municipiul Arad, la 20 km de orașul Sebiș și este străbătută de cursul superior al râului Moneasa. Pârția de schi are o lungime de 250 m.

Pagină coordonată de Luminița MUNTEANU

Rákosi schimbat pe gloria maghiară! Ce să mai vorbim...

Domnul meu, cu riscul de a reveni, obsesiv, vă spun că mulți oameni cred, conform unor teorii lansate pe toate mijloacele de comunicare, că „greii” lumii pregătesc, din nou, o nouă ordine mondială. Ce părere aveți?

Draga mea, din cât am citit, am reținut că nici o ordine planetară, ca să-i spun astfel, nu este impusă de un grup de oameni ci vine ca urmare firească a evoluției științifice, mai ales azi, când comunicațiile se derulează instantaneu, tot astfel și economia. Dar, ca să încheiem acest capitol al dialogului nostru privind „Noua Ordine Mondială”, trebuie să ne amintim ce spunea acum 20 de ani un rafinat distilator al politicii mondiale, evreul așkenad Kissinger, anume că la nivelul relațiilor dintre state noua ordine va fi mai asemănătoare sistemului de state European al secolelor XVIII și XIX decât tiparelor rigide ale Războiului rece. El fiind, sunt convins, cel mai desăvârșit artizan al acestei noi ordini.

Domnule Vasile Todi, ne aflăm, din nou, cu maghiarii la guvernare.

Și cu maghiarii.

Cum comentați această revenire a lor?

Nu comentez în nici un fel, un comentariu-răspuns, trebuie să aibă la bază o bună cunoaștere. Ceea ce mie în acest caz îmi lipsește. Vrei să devin și eu un părelnic? Draga mea, măcar de-am învăța ceva de la acest neam, și dacă acel „ceva” ar fi demnitatea, noi românii am fi altfel văzuți în lume. Uite un moment de mare demnitate maghiară, pe lângă multe altele desigur: Mátyás Rákosi, a făcut parte din guvernul Kun, după a cărui cădere s-a exilat în URSS; întors în 1924 în Ungaria, a fost arestat și închis. Sovieticii le-au oferit maghiarilor pentru Rákosi orice ar fi dorit. După o lungă chibzuială, în 1940, ungurii le-au cerut sovieticilor, în schimbul lui Rákosi, steagurile armatei revoluționare maghiare din 1849, capturate de armata rusă după capitularea revoluționarilor la Șiria, lângă Arad, în 1849. Trecuseră 91 de ani și ungurii nu uitaseră... Domnișoară, îți dai seama? Rákosi schimbat pe gloria maghiară! Ce să mai vorbim...

Păi să vorbim despre cărți. Ce carte ați recitat recent?

Nu recitesc, nu am timp, dar deseori răsfoiesc cărțile citite, de pildă, acum câteva zile mi s-a făcut dor de un personaj a lui Turgheniev, un om de cinczeci de ani care re trăiește în „Ape de primăvară” dragostea din tinerețe. Și reîntâlnindu-mă cu personajul, m-am asigurat, încă o dată, că pentru a decela în profunzime această poemă-roman cum spunea Ibrăileanu, trebuie să fi trecut de amiaza vieții, doar atunci poți înțelege că în dragoste, trebuie să te conduci după principiul „fluturelui pe geam”, iar tu să fi întotdeauna geamul.

Apropo de iubire, domnule Vasile Todi, cum privești, ca scriitor, femeia?

Ca scriitor, cu ochii plini de candoarea mirării.

Și ca... simplu cetățean?

Ca ce mă întrebi dumneata, dacă stau să judec lucrurile în dreaptă cumpănire, sunt de acord cu omul care m-a convins că femeia este cea mai frumoasă instituție a lumii, dar o instituție în care e bine să fii primit doar în audiențe de-o noapte. Glumesc desigur, femeia, are un privilegiu unic; frumusețea ca patrafir. Îi acoperă toate relele.

Cum vedeți căsătoriile realizate cu ajutorul facebook-ului?

Mai riscante decât cele pe care odată le făceau unii cunoscându-se în gară. Eu vin dintr-un neam care privește căsătoria atât de serios încât pentru a realiza o alianță matrimonială părinții

„sapă” la arborele genealogic al viitorilor miri, până la cea mai îndepărtată rădăcină. Domnișoară profesor, eu sunt convins, asemeni lui Adam din frumoasa nuvelă a lui Prus „În lupta cu viața”, că marile familii cu genealogii înrădăcinate în trecutul îndepărtat au alcătuit, alcătuiesc și vor alcătui și în viitor, albia și malurile societății. Cine se căsătorește prin facebook, va divorța online. Inși cu un nivel terțiar de educație.

Locuiți, o bună parte de timp, în apropierea „Vetrei regale”. Considerați posibilă reîntoarcerea monarhiei?

Nu cred că interesează pe cineva răspunsul meu la această întrebare, dar pentru a nu fi nepoliticos am să reamintesc cititorilor că regina României, Carmen Sylva, scria în jurnalul ei: „Regimul republican este singurul rezonabil; n-am să înțeleg niciodată popoarele smintite care ne mai suportă”. Și că veni vorba de soția regelui Carol I, Constantin Bacalbașa, fiul serdarului și fratele mai mare a lui Anton, povestește că Regina Elisabeta îi spunea deseori regelui: „Rasa puțin degenerată a Hohenzollernilor, fiindcă e veche, regenerată cu un vlăstar dintr-o rasă mai tânără și viguroasă, va da urmași plini de viață dinastiei.” Acest lucru s-a întâmplat prin căsătoria Margaretei cu Radu Duda, dar, din păcate, ei nu au urmași.

Acceptați cinci mini-întrebări?

Accept orice întrebare, mini, maxi, doar foileton să nu fie.

Care este versul care vă vine acum în minte?

„Dumnezeule, când mergeai Tu înaintea poporului Tău, / când treceai Tu prin pustie, / pământul s-a cutremurat – căci și cerurile rouraseră.” Ce frumusețe!

Poezia preferată?

„Noapte de mai”.

Domnule, câmpia, muntele sau marea?

Vara și toamna, câmpia, muntele iarna și primăvara. Cât despre mare o suport cel mult o săptămână.

Vinul sau...

Vinul! Eu iubesc poveștile, și poveștile, fie ele și vânătoarești, se întovărășesc mai ușor cu răbdarea asezonată cu vin. Vinul, draga mea, este o licoare de uz sacramental. Și este bine să îți minte că vinul stă sub semnul timpului ca și literatura. În literatură, el înmulțește valoarea unui text bun și o diminuează pe aceea a unuia prost.

De ce «de uz sacramental»?

Domnișoară, prima ipostază a vinului în textele noastre, este cea sacrală. Dintre cele 7 Sfinte Taine, identice în creștinismul catolic și ortodox, trei presupun întrebuintarea nemijlocită a vinului: taina euharistiei sau a cuminecăturii a împărtășaniei, în care credinciosul se împărtășește cu Trupul și Sângele Domnului, sub forma pâinii și vinului, taina preoției și taina cununiei.

Nu știam.

Domnișoară, ori mergi rar la Biserică ori nu iubești îndeajuns vinul.

Maxima călăuzitoare?

Nu am așa ceva, dar mereu port în minte o inextinghibilă observație a preabunului meu tată, care deseori îmi spunea: „Nu uita, feciorule, că omul urcă muntele pentru a atinge vârful, dar odată ajuns acolo, descoperă că toate drumurile duc în jos.”

Cartea de căpătâi?

Cărțile de căpătâi: Biblia și Talmudul.

Dialog consemnat de Roxana FURDEAN pentru Almanahul „Dobrogea” 2021